

Bibliografia

Wykaz cytowanych aktów prawnych

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012 r., P. 0001–0390).

Europejska Konwencja o ochronie zwierząt hodowlanych i gospodarskich z dnia 10 marca 1976 r. (Dz. U z 2008 r. Nr 104, poz. 665).

Dyrektywa Rady 93/119/WE z dnia 22 grudnia 1993 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas uboju lub zabijania (Dz. Urz. UE L 340 z 31.12.1993 r., P. 0021–0034).

Dyrektywa Rady 98/58/WE z dnia 20 lipca 1998 r. dotycząca ochrony zwierząt hodowlanych (Dz. Urz. UE L 221/23 z 9.08.1998 r., CELEX: 31998L0058).

Dyrektywa Rady 1999/74/WE z dnia 19 lipca 1999 r. ustanawiająca minimalne normy ochrony kur niosek (Dz. Urz. UE L 203/53 z 3.08.1999 r., CELEX: 31999L0074).

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 (Dz. Urz. UE L 3/1 z 5.01.2005 r. z późn. zm.).

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1099/2009 z dnia 24 września 2009 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania (Dz. Urz. UE L 303/1 z 18.11.2009 r.).

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735).

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1740).

Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1683).
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 638).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2009 r. Nr 79, poz. 668).
- Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2011 r. Nr 230, poz. 1373).
- Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1392 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 56, poz. 344 ze zm.).
- Uzasadnienie do projektu nowelizacji ustawy o ochronie zwierząt z 2011 r. – Druk Sejmowy nr 4257.
- Opinia Krajowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej z dnia 17 czerwca 2011 r. do uzasadnienia do projektu nowelizacji ustawy o ochronie zwierząt z 2011 r. – Druk Sejmowy nr 4257.
- Konstytucja Hiszpanii z 27 grudnia 1978 r., tłum. Tadeusz Mołdawa, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1993.
- Dekret Królewski 176/1992 z 28 lutego 1992 r., który zatwierdza regulamin pokazów walk byków.
- Ley 8/1991, de 25 de marzo, por la que se aprueba el arbitrio sobre la producción y la importación en las ciudades de Ceuta y Melilla (ustawa 8/1991 z dnia 30 kwietnia 1991 r. w sprawie ochrony zwierząt).
- Ustawa 18/2013 z 12 listopada 2013 r. o uregulowaniu *Tauromaquia* jako dziedzictwa kulturowego.

Wykaz cytowanego orzecnictwa

- Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 1973 r., I CR 58/73, „Nowe Prawo” 1974, nr 8.
- Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2012 r., IV CZ 153/11, LEX nr 1250770.
- Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 1988 r., III CZP 22/88, OSNC 1989, nr 9, poz. 136.
- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 listopada 2011 r., II OSK 1628/11, LEX nr 1151962.
- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 sierpnia 2015 r., II FSK 1688/13, LEX nr 1783606.
- Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 grudnia 2020 r., II FSK 2208/18, LEX nr 3121897.
- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 17 stycznia 2008 r., II SA/Łd 984/07, LEX nr 510953.
- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 27 listopada 2019 r., I SA/Po 564/19, LEX nr 2763258.
- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 16 lipca 2020 r., I SA/Sz 749/19, LEX nr 3039730.
- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 16 grudnia 2020 r., I SA/Gd 487/20, LEX nr 3115406.
- Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 5 marca 2018 r., VI Ka 717/17.
- Wyrok Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 6 kwietnia 2018 r., II K 1040/17.
- Wyrok Trybunału Konstytucyjnego Hiszpanii z dnia 20 października 2016 r., 85/2016.

Źródła internetowe

- Adamski M., *Komornicza licytacja zwierząt domowych*, rp.pl, 18.06.2012 r., <https://www.rp.pl/artykul/894051-Komornicza-licytacja-zwierzat-domowych.html>.

- Fajardo J., *Qué hacer con las corridas de toros: la pregunta que vuelve al centro del debate político en España*, Madryt 2019, <https://www.infobae.com/america/eeuu/2019/09/29/las-corridas-de-toros-vuelven-al-centro-del-debate-politico-en-espana/>.
- Galvez J.J., *Pro- bullfighting lobby throws economic data into the ring* 2016, https://english.elpais.com/elpais/2016/04/06/inenglish/1459937034_734626.html.
- Komornik zajął psy. Chciał je zlicytować za długi, TVP Info, 15.05.2015 r., <https://www.tvp.info/20070440/komornik-zajal-psy-chcial-je-zlicytowac-za-dlugi>.
- Moreno B., Ramon J., *Un apunte legal en Ateneo Orson Welles*, 13.06.2015, <http://atencowelles.es/2015/07/un-apunte-legal/>.
- Problemy dobrostanu kur niosek w Polsce, <https://jakonetoznosza.pl/raport-2018.pdf>.
- Raport Najwyższej Izby Kontroli „Zapobieganie bezdomności zwierząt”, <https://www.nik.gov.pl/plik/id,11233,vp,13582.pdf>.
- Regulamin hodowli psów rasowych OSPR KENNEL CLUB, <https://kennelclub.pl/wgrane-pliki/regulamin-hodowli-psow-rasowych2.pdf>.
- Regulamin hodowli psów rasowych SHPRiK, <http://shpr.pl/regulamin-shprik.html>.
- Regulamin hodowli psów rasowych ZKwP, http://www.ZKwP.pl/main.polish/_documents/ZKwP-pdf-doc-regulamin-hodowlany-18022021.pdf.
- Regulamin Polskiego Klubu Miłośników Psów Rasowych, <http://www.pkmp.org/strona/26/regulamin>.
- Serna S. de la, *El Constitucional, Cataluña y los toros: el tiempo no es igual para todos*. En www.elmundo.es. 26 de febrero de 2015, <http://www.elmundo.es/cultura/2015/02/26/54eedb3e22601d01728b4581.html>.
- The foundations of empathy are found in the chicken*, <https://bristol.ac.uk/news/2011/7525.html>.
- Załącznik nr 10 do Regulaminu Hodowli Psów Rasowych. Dodatkowe wymagania hodowlane, https://www.zkwp.pl/regulaminy/Regulamin_Hodowli_Psow_Rasowych_Zalacznik_nr_10.pdf

Wykaz cytowanej literatury

- Adamiak B., Borkowski J., Krawczyk A., Sawczyn W., Sieniuć M., Skoczylas A., *Prawo procesowe administracyjne*, t. 9, Hauser R., Niewiadomski Z., Wróbel A. (red.), *System Prawa Administracyjnego*, Warszawa 2017.
- Adamiak B., Borkowski J., *Postępowanie administracyjne i sądowoadministracyjne*, Warszawa 2019.
- Banaszak J., *Pszczoły i zapylanie roślin*, Poznań 1987.
- Barcik J., Wentkowska A., *Prawo Unii Europejskiej*, Warszawa 2014.
- Barcz J., Górka M., Wyrozumska A., *Instytucje i Prawo Unii Europejskiej Podręcznik dla kierunków prawa, zarządzania i administracji*, Warszawa 2015.
- Bendec M. et al. (red.), *Wycofanie jaj z chowu klatkowego. Podsumowanie zmian w branży spożywczej i na rynku jajecznym. Raport 2020*, <https://storage.googleapis.com/otwarteklatki-wp-media/sites/1/2021/03/Raport-JOTZ-2020-V4.pdf>.
- Borański M., Teper D., *Atlas pospolitych gatunków pszczół Polski*, Puławy 2017.
- Bornus L. (red.), *Encyklopedia pszczelarska*, Warszawa 1989.
- Buczek J., *Cywilnoprawna problematyka hodowli pszczół*, „Przegląd Sądowy” 2003, nr 2.
- Budzyńska M., *Współczesne zagadnienia w badaniach i nauczaniu dobrostanu zwierząt*, „Wiadomości Zootechniczne” 2015, R. LIII.
- Carrillo Donaire J.A., *La protección jurídica de la tauromaquia como patrimonio cultural inmaterial*, “Revista General de Derecho Administrativo” 2015, nr 39.
- Celińska-Grzegorzczak K., Chrościelewski W., Hauser R., Kmiecik Z., Piątek W., Sawczyn W., Skoczylas A., Tarno J.P., *Sądowa kontrola administracji publicznej*, t. 10, Hauser R., Niewiadomski Z., Wróbel A. (red.), *System Prawa Administracyjnego*, Warszawa 2014.
- Colas J., *El régimen jurídico de la fiesta de los toros*, Zaragoza 2008.
- Comision Nacional de Asuntos Taurinos, *Pentauro – Plan Estratégico Nacional de Fomento y Protección de la Tauromaquia*, Madryt 10.2013.

- De Diego P., Pilar M., *Reflexión jurídica sobre la Tauromaquia en España*, Zaragoza 2016.
- Domech Pascual G., *La prohibición de las corridas de toros desde una perspectiva*, Portal Derecho S.A. Iustel nr 12, 2012.
- Domech Pascual G., *Libertad artística y espectáculos taurino- operísticos*, „Revista Española de Derecho Administrativo” 2004, nr 121.
- Doroszewski W. (red.), *Słownik poprawnej polszczyzny PWN*, Warszawa 1980.
- Duniewska Z., *Z problematyki dobra wspólnego*, [w:] M. Grzywacz, J. Jagielski, D. Kijowski (red.), *Prawo administracyjne wobec współczesnych wyzwań. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Markowi Wierbowskiemu*, Warszawa 2018.
- Dzik S., *Dobrostan kur niosek a występowanie anomalii behawioralnych*, „Przegląd Hodowlany” 2018, nr 2.
- Elżanowski A., Pietrzykowski T., *Zwierzęta jako nieosobowe podmioty prawa*, „Forum Prawnicze” 2013, nr 1.
- Elżanowski E., *Czym jest i czym nie jest dobrostan*, [w:] H. Mamzer (red.), *Dobrostan zwierząt. Różne perspektywy*, Gdańsk 2018.
- Ereciński T., Pietrkowski H. (red.), *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom V. Postępowanie egzekucyjne*, Warszawa 2016, LEX.
- Fernández de Gatta Sánchez D., *Derecho y Tauromaquia, desde las prohibiciones históricas hasta su declaración como patrimonio cultural*, Salamanca 2015.
- Fernández de Gatta Sánchez D., *El Régimen Jurídico de los Festejos Taurinos Populares y Tradicionales*, Salamanka 2009.
- Fernández de Gatta Sánchez D., *La encrucijada jurídica de la fiesta de los toros*, „Diario La Ley” 2011, no. 7678.
- Fernández de Gatta Sánchez D., *Toros y espectáculos públicos (potestad sancionadora)*, [w:] *Diccionario de Sanciones Administrativas*, Madrid 2010.
- Firkowski S., *Zmiany w postępowaniu egzekucyjnym w administracji*, Warszawa 2020, Legalis.
- García A.E., *Régimen jurídico administrativo de los espectáculos taurinos*, INAP-BOE, Madryt 2002.
- Goettel M., *Sytuacja zwierzęcia w prawie cywilnym*, Warszawa 2013.

- Gruszczyńska A., *O zabijaniu – uśmiercanie zwierząt przeznaczonych do celów gospodarczych w świetle przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009 oraz regulacji krajowych*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 3759, „Przegląd Prawa i Administracji” 2017, t. CVIII.
- Hauser R., Skoczylas A. (red.), *Postępowanie egzekucyjne w administracji. Komentarz*, Warszawa 2021, Legalis.
- Helios J., Jedlecka W., *Współczesne oblicza przemocy. Zagadnienia wybrane*, Wrocław 2017.
- Helios J., Jedlecka W. (red.), *Prawo zwierząt do ochrony przed cierpieniem*, Toruń 2019.
- Jachnik E., *Zasada dobrostanu zwierząt we Wspólnej Polityce Rolnej Unii Europejskiej*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2017, vol. XXVI, no. 1.
- Jacob J., *Normal behaviors of chickens in small and backyard poultry flocks*, <https://poultry.extension.org/articles/poultry-behavior/normal-behaviors-of-chickens-in-small-and-backyard-poultry-flocks/>.
- Jedlecka W., *Z problematyki własności zwierząt*, [w:] U. Kalina-Prasznica (red.), *Własność w prawie i gospodarce*, Wrocław 2017.
- Jendrośka J., *Zagadnienie prawne wykonania aktu administracyjnego*, Wrocław 1963.
- Keeley G., *Las corridas de toros, en peligro de extinción en España*, 27.05.2020.
- Kijowski D.R. (red.), *Administracyjne postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające*, t. III, cz. 1, *Zagadnienia ogólne*, Łaszczyca G., Matan A. (red.), *System prawa administracyjnego procesowego*, Warszawa 2020.
- Kijowski D.R. (red.), *Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Komentarz*, LEX, Warszawa 2015.
- Klat-Wertelecka L., *Egzekucja administracyjna w praktyce*, Gdańsk 2013.
- Kuszelewicz K., *Prawa zwierząt. Praktyczny przewodnik*, Warszawa 2019.
- López Alvarez E., *Las Administraciones Públicas ante el espectáculo taurino. Distribución de competencias*, UTAE, Madryt 2002.
- Łętowska E., *Dwa cywilnoprawne aspekty praw zwierząt: dereifikacja i personifikacja*, [w:] A. Szpunar, W.J. Katner, T. Pajor, M. Pyziak-Szafnicka, U. Promińska, E. Wojnicka (red.), *Studia z prawa prywatnego Księga pamiątkowa ku czci Profesor Biruty Lewaszkiewicz-Petrykowskiej*, Łódź 1997.

- Łuszczewska-Sierakowska I., Łada A., *Kliniczne i anatomiczne uwarunkowania chorób degeneracyjnych centralnego układu nerwowego u psów i kotów*, „Medycyna Weterynaryjna” 2012, nr 68(4).
- Mamzer H., *Ograniczanie rozrodczości zwierząt towarzyszących jako przeciwdziałanie ich bezdomności*, „Życie Weterynaryjne” 2019, nr 94(6).
- Martin B., *Ignacio Sánchez Mejías: Crónica de una fiesta vivida*, Editorial Fundación Universitaria San Pablo CEU, Madryt 2009.
- Martin B., *Primeras disposiciones jurídicas sobre las fiestas de toros*, UTAE, Madryt 2002.
- Medina Alcoz M., *La asunción de los riesgos taurinos, la asunción de riesgo por parte de la víctima. Riesgos Taurinos y deportivos*, Dykinson, Madryt 2004.
- Misiewicz J., *Odpowiedzialność karna za naruszenia przepisów ustawy o ochronie zwierząt i o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych. Część I*, „Życie Weterynaryjne” 2020, nr 95(3).
- Morris D., *Nasza umowa ze zwierzętami*, Warszawa 1995.
- Mroczkowski S., Frieske A., *Prawna ochrona zwierząt gospodarskich*, Bydgoszcz 2015.
- Mroczkowski S., Mroczkowska A., *Cierpienie zwierząt gospodarskich*, „Przegląd Hodowlany” 2009, nr 9.
- Niemiec E., Nowakowska M., *Hodowla rasowych psów i kotów a ochrona zwierząt – analiza polskich rozwiązań prawnych*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 3759, „Przegląd Prawa i Administracji” 2017, t. CVIII.
- Nowacki J., „Odpowiednie” stosowanie przepisów prawa, „Państwo i Prawo” 1964, nr 3.
- Osija A., Fiszdon K., *Lęk separacyjny u psów – przyczyny, objawy i metody leczenia*, „Życie Weterynaryjne” 2015, nr 90(12).
- Pietrzykowski T., *Kant, Korsgaard i podmiotowość moralna zwierząt*, „Archiwum Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej” 2015, nr 2.
- Pietrzykowski T., *Problem podmiotowości prawnej zwierząt z perspektywy filozofii prawa*, „Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria” 2015, R. 24, nr 2.
- Przybysz P., *Egzekucja administracyjna*, Warszawa 1999.
- Przybysz P., *Obowiązek administracyjnoprawny – pojęcie, rodzaje, konkretyzacja*, „Organizacja, Metody, Technika” 1990, nr 89.

- Przybysz P., *Postępowanie egzekucyjne w administracji. Komentarz*, Warszawa 2015.
- Przybysz P., *Postępowanie egzekucyjne w administracji. Komentarz*, Warszawa 2021, LEX.
- Przybysz P., *Wniosek o zwolnienie lub wyłączenie rzeczy lub prawa spod egzekucji*, [w:] P. Przybysz, *Administracyjne środki prawne w postępowaniu egzekucyjnym w administracji*, Warszawa 2012, LEX.
- Rios Garcia O.L., *La constitucionalidad de las corridas de toros: ¿cultura o violencia?*, Madryt, 7.12.2017.
- Rodríguez F., Ramón T., *El toro bravo: ¿una especie en peligro de extinción?*, Madryt 2002.
- Rodríguez F., Ramon T., *La ordenación legal de la fiesta de los toros*, „Revista de Administración Pública” 1988, nr 115.
- Rodríguez F., Ramon T., *Reglamentación de las corridas de toros. Estudio histórico y crítico*, Madryt 1987.
- Rudy M., Rudy A., Mazur P., *Ubój rytualny w prawie administracyjnym*, Warszawa 2013.
- Stępień M., *Administracyjnoprawna ochrona pszczół w Polsce – zasady ogólne*, [w:] J. Helios, W. Jedlecka (red.), *Prawo zwierząt do ochrony przed cierpieniem. Wybrane problemy*, Toruń 2019.
- Sylwestrzak A., *II. Odpowiednie stosowanie przepisów o rzeczach ruchomych do zwierząt*, [w:] A. Sylwestrzak, *Użytkowanie. Konstrukcja prawna*, LEX, Warszawa 2013.
- Szpyt K., *Nowe wyzwania zawodu komornika sądowego w świetle ewolucji prawnej ochrony zwierząt. Rozważania na temat egzekucji ze zwierząt domowych*, [w:] A. Góra-Błaszczkowska, K. Flaga-Gieruszyńska, I. Gil (red.), *Nowy model zawodu komornika sądowego i finansowania egzekucji sądowej*, Sopot 2018.
- Szubiakowski M., *Zasady ogólne administracyjnego postępowania egzekucyjnego*, [w:] J. Niczyporuk, S. Fundowicz, J. Radwanowicz (red.), *System egzekucji administracyjnej*, Warszawa 2004.
- Szymańska A., *Pszczoły miodne*, „Rolniczy Magazyn Elektroniczny” 2009, nr 32, https://cbr.gov.pl/rme-archiwum/2009/rme32/dane/9_4.html.
- Tykałowski B., Koncicki A., *Niski poziom dobrostanu jako główna przyczyna występowania problemów zdrowotnych na fermach drobiu*, <http://wet>.

uwm.edu.pl/media/upload/document/pdf/2016/12/29/niski_poziom_dobrostanu.pdf.

Witkowski Z., *Ochrona prawna pszczół w Polsce*, Klecza Dolna 2018.

Właźlak K., *Spór o zakaz corrida de toros*, „Prokuratura i Prawo” 2019, nr 6.

Ziemski K., *Zasady ogólne prawa administracyjnego*, Poznań 1989.

Zimmermann J., *Aksjomaty prawa administracyjnego*, Warszawa 2013.